

Dette dokumentet gir en oversikt over Estlands digitale ID-kort.

Anna Lygre Solvang
Sørlandets Europakontor

E-RESIDENCY

Strategisk briefing 4-2020

Innholdsfortegnelse

E-residency	1
Hvorfor søke om e-residency?	1
Hvordan søker man om e-residency?	1
Hvordan oppretter du en bedrift med digital ID?	2
Bedriftstype.....	3
Skatteregler	3
Hvor er du skattemessig bosatt?	3
Hvor er bedriften din skattemessig hjemmehørende?	4
Begrenset skatteplikt når bedriften ikke er hjemmehørende i Norge	5
Nyttige lenker:	5
Kontakt	6

E-residency

I november 2014 ble Estland det første landet i verden til å utstede [e-residency](#). Dette er en statlig utstedt og sikker digital identitet for ikke-borgere.

Siden implementeringen har antallet «e-innbyggere» passert 70 000, hvorav halvparten er EU-borgere. 13 000 bedrifter har blitt etablert, og disse står for rundt 1 700 arbeidsplasser i Estland. Mesteparten er IT-bedrifter og konsulentselskaper innen bedriftsrådgivning, men det er også en økning av bedrifter innen skog- og jordbruk, helse og utdanning. Skatteinntektene fra de utenlandske foretakene brukes hovedsakelig til utdanning, kultur og velferdsordninger, og kommer dermed Estlands innbyggere til gode.

Hvorfor søke om e-residency?

E-residency gir en rekke fordeler:

- Du kan etablere et selskap i Estland uten fysisk tilstedeværelse, og drive selskapet fra hvor som helst i verden. Det gjelder også for borgere utenfor EU/EØS-området
- Innehavere av e-residency kan foreta digital autentisering og digital signering av dokumenter, samt kryptere dokumenter
- Betale skatt online
- Etablere en bedriftskonto online
- Du kan logge inn på offentlige portaler i Estland
- Bedriften din vil kunne få direkte tilgang til å delta i prosjekter knyttet til [Norway Grants](#)

ID-kortet kan ikke brukes som fysisk legitimasjon, og gir ikke innehaveren estisk statsborgerskap, skattemessig bosted eller oppholdstillatelse. Det gir heller ikke tredjelandsborgere tillatelse til å reise inn i Estland eller EU/EØS-området. ID-kortet er gyldig i fem år. Etter det må du søke på nytt.

Hvordan søker man om e-residency?

Du fyller inn [søknadsskjema](#) om ID-kortet på nett. Du må ha kopi av passet ditt og et passbilde i farge (40x50mm), samt betale en avgift på 100 euro. Du må også skrive en motivasjonserklæring.

Søknadsprosessen tar vanligvis 4-5 uker, alt etter hvor mange søknader som har kommet inn og utstedelsesmetode. Du kan enten hente ID-kortet

Digitalisering i Estland

Estland etablerte i 2001 en felles infrastruktur for informasjonsutveksling og leveranse av digitale tjenester, [X-Road](#). Infrastrukturen sørger bl.a. for sikker dokumentutveksling mellom offentlige virksomheter og mellom det offentlige og innbyggere eller næringsdrivende. Dette skjer via Document exchange-senteret i X-Road som i prinsippet er et postkontor for utveksling av digitale dokumenter.

Estland begynte å utstede elektroniske ID-kort i januar 2002. Kortet, som oppfyller kravene i Estlands lov om digitale signaturer, er obligatorisk for alle estiske statsborgere over 15 år. I tillegg til å være en fysisk legitimasjon, inneholder kortet elektronisk ID med sertifikat som kan benyttes til autentisering mot digitale tjenester og som gir en juridisk bindende digital signatur for offentlige og private tjenester. Det finnes en rekke tjenester hvor bruk av eID er påkrevd: Stemme elektronisk ved valg, starte bedrift, verifisere banktransaksjoner og tilgang til medisinsk kjernejournal.

Landet gjør det også svært godt på internasjonale digitaliseringsindekser, særlig når det gjelder digital offentlig forvaltning. På [Digital Economy and Society Index i 2020](#) ble Estland rangert som nummer 7 av de 27 EU-landene. Landet er rangert som best i Europa på bruk av digitale offentlige tjenester, og er nest best på tilgjengelighet av forhåndsutfylte elektroniske skjemaer.

Estland har et «[digitalt heimevern](#)» bestående av IT-eksperter som på kort varsel kan svare på et eventuelt cyberangrep.

ved en etisk utenriksstasjon, eller på en politistasjon i Estland. Dersom du velger en estisk utenriksstasjon, må du betale en ekstra avgift på 20 euro. Du må selv hente ut ID-kortet, og må fremvise pass eller annen gyldig ID ved utlevering.

Hvordan oppretter du en bedrift med digital ID?

- 1. Kontroller at navnet på bedriften din ikke allerede er i bruk på [E-Business Register](#).**
Navnet må være unikt, og enkelt kunne skilles fra eksisterende selskap. Bedriftsnavnet kan kun inneholde latinske bokstaver, i tillegg til bokstaver i estiske alfabetet ä, ö, õ og ü. Spesialtegn er ikke tillatt.
- 2. Betal den statlige avgiften på 190€**
- 3. Lag en kort beskrivelse av selskapet og forretningsområde**
- 4. Juridisk adresse og lokal kontaktperson i Estland**
Du må ha en juridisk adresse i Estland for å kunne opprette et selskap. Det er ikke tillatt å ha en postboksadresse som registrert adresse. De fleste dokumenter sendes digitalt, men noen juridiske dokumenter kan bli sendt på papir. Selv om du ikke må ha en lokal direktør i Estland, må du likevel ha en lokal kontaktperson i landet. Kontaktpersonen fungerer som en budbringer, og må være tilgjengelig dersom estiske myndigheter har behov for å kontakte firmaet ditt, og ikke kan nå deg personlig. Kontaktperson kan ikke ta noen avgjørelser på vegne av deg eller bedriften din, og du vil fremdeles ha full kontroll over virksomheten. Du kan bruke en [online tjenesteleverandør](#), og gjerne samme, for å fylle begge rollene.

Når du har fullført punktene over, er du klar til å registrere selskapet i registreringsportalen [Centre of Registers and Information Systems \(RIK\)](#). Logg inn med din digitale ID.

Evalueringsprosessen tar vanligvis rundt en virkedag, og du blir tilsendt varsel via e-post. Dersom søknaden blir godkjent, må den signeres av alle parter som er relatert til virksomheten, inkludert den lokale kontaktpersonen og juridisk adresse.

Det anbefales å ansette en lokal regnskapsfører som har kunnskap om Estlands skatteregler og juridiske system for å sikre at man etterkommer alle regler. Ifølge estiske myndigheter bruker 90% av *e-residents* en lokal regnskapsfører, som vanligvis koster mellom 60 og 100 euro i måneden.

Bedriftstype

De aller fleste *e-residents* oppretter et OÜ (AS). Da må du ha et styre, som kan bestå av en eller flere personer. Samtlige i styret må ha et digitalt ID-kort. Dersom det er flere eiere, anbefales det at alle søker om e-residence. Aksjeselskapet må ha en aksjekapital på minimum €2500. I Estland kan en bedrift utøve ulike aktiviteter, og du må ikke registrere to selskaper om du ønsker å drive innenfor ulike forretningsområder.

Generelt anbefales det ikke å opprette et enkeltpersonforetak. Dette fordi du blir forpliktet til å betale en trygdeavgift (social tax) selv om du som e-resident ikke har rett på godene.

Skatteregler

I 2019 toppet Estland rangeringen over verdens mest attraktive skattesystemer for sjettede gang med en score på 100 ([International Tax Competitiveness Index](#)). Norge ligger på 19. plass med 66.2 poeng. Estland har en flat skatt på 20% for privatpersoner og bedrifter. Du må ikke søke om estisk skattnummer for å kunne betale skatt når du har digitalt ID-kort.

Dersom MVA-pliktig inntekt ikke overstiger 40 000 euro, må du ikke registrere deg i MVA-registeret i Estland.

Hvor er du skattemessig bosatt?

For å være skattemessig bosatt i Estland må du ha fast adresse der eller ha bodd der i minimum 183 dager over en sammenhengende periode på 12 måneder. I dette tilfellet vil man normalt ikke trenge e-redsidency da man sannsynligvis vil ha vanlig oppholdstillatelse.

Du anses bare som skattemessig utflyttet fra Norge dersom du har fast opphold i utlandet. Midlertidig opphold i utlandet opphever ikke det skattemessige bosted i Norge. Er du skattemessig bosatt i Norge må du betale personlig inntektskatt i Norge, også for inntekten fra bedriften din i Estland.

For at ditt skattemessige bosted i Norge skal opphøre ved utflytting må du godtgjøre¹:

- at du har tatt fast opphold i utlandet
- at du ikke har oppholdt deg i Norge i en eller flere perioder som overstiger 61 dager i inntektsåret
- at du eller dine nærstående (ektefelle, samboer, barn) ikke disponerer bolig i Norge

Har du bodd mindre enn 10 år i Norge før det inntektsåret du tar fast opphold i utlandet, opphører ditt skattemessige bosted i Norge i det inntektsåret samtlige av disse tre vilkårene er oppfylt. Har du bodd i Norge i til sammen 10 år eller mer før det inntektsåret du tar fast opphold i utlandet, kan det skattemessige bosted i Norge først opphøre etter utløpet av det tredje inntektsåret etter det året du tok fast opphold i utlandet. For at ditt skattemessige bosted skal

¹ [Skatteetaten - Skattemessig bosted i Norge når du har flyttet til eller fra Norge](#)

opphøre må du oppfylle følgende krav i hvert av de tre inntektsårene etter at du tok fast opphold i utlandet:

- oppholdet i Norge må ikke overstige 61 dager
- du selv eller dine nærstående (ektefelle, samboer, barn) må ikke disponere bolig i Norge

I noen tilfeller kan du regnes som skattemessig bosatt i to eller flere land, men Norge og Estland har en skatteavtale som gjør at man unngår dobbel beskatning. Kreditmetoden anvendes for å unngå dobbeltbeskatning. Skatteyteren får da fradrag i norsk skatt for den skatten som allerede er betalt på inntekten i den andre staten.

Dersom du bor i flere land, og ikke oppholder deg lenge nok i noen av dem til å oppfylle kriteriene, er det vanligvis hjemlandet ditt eller det landet du har registrert adresse som regnes som skattemessig bosted.

Hvor er bedriften din skattemessig hjemmehørende?

En Estisk bedrift som er registrert i Estland via e-residency-ordningen blir automatisk ansett som skattemessig bosatt i Estland, men du kan likevel bli ansett som skattemessig hjemmehørende i Norge etter norske skatteregler.

Et selskap har alminnelig skatteplikt til Norge for sine globale inntekter hvis det er «*hjemmehørende i riket*»². Om et selskap stiftet i utlandet er å anse som hjemmehørende i Norge, avhenger av en konkret vurdering hvor det særlig legges vekt på hvor selskapets ledelse på styrenivå (*place of effective management*) faktisk utøves. Dersom selskapet anses hjemmehørende i Norge, er konsekvensen at selskapet blir alminnelig skattepliktig hit for alle sine inntekter, også for inntekter innvunnet i utlandet³. Det vil i slike tilfeller være styret i selskapet som er ansvarlig for å inngi selvangivelse for selskapet.⁴

Når en bilateral skatteavtale foreligger, vil skatteavtalens bostedsbestemmelse besvare spørsmålet om hvor et selskap som er internrettslig hjemmehørende i begge land, skal anses bosatt etter skatteavtalen. Lokasjon for selskapets ledelse er også nevnt under bostedsbestemmelsen i skatteavtalen mellom Norge og Estland. Dersom styret sitter i Norge og utfører sine plikter her, vil man mest sannsynlig bli ansett som skattemessig hjemmehørende her.

Dersom et selskap er hjemmehørende i begge land etter skatteavtalens bostedsbestemmelse vil spørsmålet løses ved hjelp av konfliktløsningsbestemmelsen i skatteavtalen. Etter denne bestemmelsen skal de kompetente myndighetene søke å avgjøre selskapets hjemsted for dobbeltbosatte selskap ved minnelig avtale. Selskapet må være bosatt i minst en av de kontraherende stater for at selskapet skal kunne kreve beskyttelse etter skatteavtalen.

²Skatteloven § 2-2.

³ Skatteloven § 2-2 sjetten ledd

⁴ Ligningsloven § 4-5 nr. 3, jf. § 4-2 nr. 1 bokstav a

Begrenset skatteplikt når bedriften ikke er hjemmehørende i Norge

Dersom et utenlandsk selskap ikke anses skattemessig hjemmehørende i Norge slik at det ikke har alminnelig skatteplikt her, kan selskapet likevel være begrenset skattepliktig i Norge for visse typer inntekter (stedbunden beskatning). Dette vil være tilfelle dersom selskapet oppebærer inntekt av virksomhet som selskapet utøver eller deltar i, og som drives i Norge eller bestyres herfra⁵.

Skatteplikten er altså begrenset til inntekter fra virksomhet. Inntekter som er ervervet i Norge utenfor virksomhet (for eksempel "passive" kapitalinntekter), vil ikke være skattepliktige til Norge etter denne bestemmelsen. Dersom det skulle vise seg at selskapet reelt sett må anses ledet fra Norge, og derfor anses skattemessig hjemmehørende her, vil imidlertid også kapitalinntektene være skattepliktige hit (som nevnt ovenfor vil et utenlandsk selskap med alminnelig skatteplikt i Norge være skattepliktig for alle sine inntekter).

Det er likevel viktig å være oppmerksom på at (kapital)inntektene kan være skattepliktige i Norge etter andre bestemmelser. Eksempelvis vil aksjeutbytter fra norske selskaper som hovedregel være skattepliktig til Norge for den utenlandske aksjonæren, uavhengig av om aksjonæren driver virksomhet her⁶.

Vi anbefaler at du tar kontakt med en skattespesialist og/eller skattemyndighetene i de respektive landene for å forsikre deg om hvilke regler som vil gjelde for din bedrift.

Nyttige lenker:

- [Become an e-resident](#)
- [How to use your digital ID card](#)
- [Start a company online](#)
- [Skatteavtale mellom Norge og Estland](#)
- [Skatteetaten utland – skatteplikt til Norge](#)
- [Skatteetaten i Estland](#)
- [Estonian Investment Agency \(EIA\)](#)
- [Estlands ambassade i Oslo](#)
- [Norges ambassade i Tallin](#)

⁵ Skatteloven § 2-3 første ledd bokstav b

⁶ Skatteloven § 2-3 første ledd bokstav c, jf. § 10-13 (kildeskatt)

Kontakt

STIG MARTHINSEN
ADMINISTRERENDE
DIREKTØR

Tel (+47) 400 747 50
sm@south-norway.no

MARTINE ELISE
FARSTAD
ENHETSLEDER
BRUSSEL

Tel (+47) 932 880 49
mef@south-norway.no

KARSTEN AUST
EU-KONSULENT

Tel (+47) 474 619 00
ka@south-norway.no

ANNA LYGRE
SOLVANG
KOMMUNIKASJONS-
ANSVARLIG

Tel (+47) 913 751 67
als@south-norway.no

POST- OG BESØKSADRESSER

HOVEDKONTOR:

Sørlandets Kunnskapspark
Universitetsveien 19
4630 Kristiansand

BRUSSEL-KONTOR:

Norway House
Rue Archimède 17, 1st floor
BE-1000 Brussels

ARENDALSKONTOR:

Sørlandets Kunnskapshavn
Kystveien 2
4841 Arendal

NETTSIDER

www.south-norway.no
www.europabanken.no
periscope-network.eu

E-POST

post@south-norway.no

FØLG OSS

[Facebook](#)
[LindedIn](#)
[Twitter](#)